

Dudova Eesti kooliselts tarvitab oma algkoolile auusate elukommetega seminariharidusega Luteruse usulist

kooliõpetajat,

kes Eesti, Vene ja Saksa keeles õpetust võib anda. Täielik muusika tundmist, e, mängu- ja laulukoori juhatuses tingimata tarvilik. Soovitav on, kes mõne aasta koolitööd tegem on olnud. Palk korteri, küte ja valgustusega kokku 500 rbl. aast. Kohajoomistad palutakse endid Dudova Eesti kooliseltsi eestisusele teabustada.
6058 21 Gessfeisus.

Dudova Eesti Kooliselts kuulutab Päevalehes, et tarvitab oma algkoolile ausate elukommetega seminariharidusega luteriusulist kooliõpetajat, kes eesti, vene ja saksa keeles õpetust võib anda ning omab täielikku muusika tundmist, mängu- ja laulukoori juhatamiseks tarvilikku oskust. Palk 500 rubla aastas.

100 aastat tagasi

Koostanud emeriitprofessor **H e i n o R a n n a p**

1. juuli

Vastselliina mõisa puiestikus, kus jõgi mitu korda põigeldes läbi jookseb ning sellega looduse ilu ja avarusega ainulaadne on, toimub esimene lastepidu. Osa võtab 12 valla-kooli, üks mõisakool, üks ministeeriumikool ja üks kihelkonnakool kokku 800 lapsega.

2. juuli

Sõrt-Karaktšora Eesti asundus Krimmis otsib kõstrit-kooliõpetajat, kes ka külakirjutaja kohuseid täidaks ning häa muusikatundja oleks. Palk 300 rbl aastas.

4. juuli

Tallinna Börsisaalis algavad viis päeva kestvad pedagoogilised kursused, mille viib läbi Dresdeni Pestalozzi filiaal Peterburis.

6. juuli

Postimehes ilmub Peeter Põllu artikkel „Kuidas eesti õppekeelega kooliõpetajate seminari vastu sõditakse“.

7. juuli

Siseminister annab määruse, mille järgi inimesed, kes õppeasutustesse astuvad, on kõikidest rüütelkonna- ja valla-maksudest vabastatud nii kaua, kui koolis käivad.

13. juuli

Väike-Maarjas sureb südame- ja neeruhaiguse tagajärjel kihelkonnakooli juhataja ja luuletaja Jakob Tamm.

14. juuli

Karksi kihelkonna Polli vallavalitsus otsustab panna kinni Päraküla kooli, sest selle vana maja on kallid ülal pidada.

17. juuli

Stockholmis jätkub XI rahvusvaheline karskuse kongress, millest võtab J. Tõnissoni jt kõrval Eesti saadikuna osa ka

Hugo Treffner, kes saab erilise au osaliseks – teda esitletakse Rootsi printsile Gustav Adolfile.

18. juuli

Vangist vabanevad Vigala kihelkonna kooliõpetajad Jaan Vaarpuu ja Mihkel Valter, keda süüdistati ja uuriti, kuid riigivastast tegevust ometi ei leitud.

19. juuli

Rahvahariduse ministeerium teeb õpperingkonna kuraatoritele korralduse nõuda keskkoolide direktoritelt suurema tähelepanu pööramist ladina keele õpetamisele.

21. juuli

■ Valitsus kinnitab alguskoolide juurde asutatavate hoolekandenõukogude määruse, mille järgi võib neid nõukogusid asutada ühe või mitme kooli eest hoolt kandmiseks. Nõukogusse kuuluvad koolijuhataja, usuõpetaja, omavalitsuse asemikud ja kohaliku rahva volinikud.

■ Kindralkuberner saadab poliitilise kihutustöö tõttu Baltimaadelt välja Virumaa Kandle kooliõpetaja Paul Schneideri.

■ Narva-Jõesuu kooliselts otsib kahte seminariharidusega vene ja eesti keelt oskavat kooliõpetajat, palk 600 ja 500 rubla, prii korter, küte ja valgustus; ja naiskooliõpetajat, kes näputööd, saksa ja eesti keelt oskab, palk 500 rubla aastas.

27. juuli

Trükist ilmub 2000 eksemplaris E. Melldorfi „Lühikene Inglise keele õpetus, tarviliste sõnadega, maade ja inimeste nimedega, lühikese grammatikuga ja kõnelemistega, kõrwalseisva sõnade väljarääkimisega, kõige parema keele murde järele“.

28. juuli

Suure-Jaani kihelkonnas Lahmuses on sündmus: esimest korda kihelkonnas valib vallavolikogu juba 1848. aastal asutatud Lahmuse koolile õpetajaks naisterahva – neiu Tõnsoni.

1. august

Jätkates Lõuna-Eesti traditsiooni kasutada koolipillina mitme klaverit ega harmooniumi, vaid orelit, ostab Viljandi kihelkonnakool uue viie registri ja pedaalidega orelit.

3. august

Tallinnas avatavas õppeasutuses, E. J. Lenderi Tütarlaste Eragümnaasiumis hakatakse vastu võtma õpilaste ülesandmisi gümnaasiumi kantseleis Väike-Karja tänavas. Kaasas peab olema seisuse tunnistus, ristimistäht ja rõugete panemise tunnistus; õppemaks 50–90 rbl aastas.

4. august

Tartus algab Eesti karskusseltside kongress pastor V. Reimani juhatusel üliõpilaste seltsi ruumides. Kavas on laste karskuse küsimus, arvustiku teated laste joomise kohta, naiste kaastöö karskusepöidlul jm.

8. august

Tallinna Pühavaimu kiriku köster Fr. Schotter avab kooli poeglastele, nagu oli sajandeid tagasi kiriku juures.

9. august

■ Kooliõpetajate poolt heaks õpikuks tunnistatud E. Petersoni „Algharjutused Eesti keele õigekirjutuse ja kirjaseadmise õppimiseks” ilmub 2. täiendatud trükis 10 000 eksemplaris.

■ Suvel lõpetanud seminaristide asemele (nende hulgas hilisemad silmapaistvad pedagoogid Villem Tubin, Paul Konsap, Juhan Meos, Johannes Õunapuu) algavad vastu võtueksamid Tartu venekeelses õpetajate seminaris.

■ Tallinnas Roosikrantsi uulitsal nr 8 alustab tööd kokakool, „kuhu võib iga päev sisse astuda”.

11. august

Tallinna Nikolai Gümnaasiumi õpetajate konverents otsustab lükata õppetöö alguse mitme õpetaja puudumise tõttu edasi 1. septembrini.

13. august

Esimesena Tallinna riigikoolidest alustab õppetööga realkool, kus direktoriks W. Petersen.

15. august

Tartu Nooresoo Kasvatuse Seltsi Tütarlaste Gümnaasiumi juhatus teatab, et laste suurearvulise registreerimise tõttu avatakse I ja II gümnaasiumiklassidele paralleelklassid.

16. august

■ Peterburi Eesti Kooliselts avab Vassili saarel 17. liinis kaheklassilise V kooli poiss- ja tütarlastele. Õpetus on vene, eesti ja saksa keeles. Kooliraha seltsiliikmetele 15, võõrastele 20 rubla lapse pealt aastas.

■ Heino Eller astub Peterburi konservatooriumi viiuliklassi.

17. august

■ Rahvahariduse ministeerium teatab Tartu Ülikooli valitsusele: vabakuulajatele lõputunnistust ei anta ja nendel pole õigusi riigikomisjonidesse tööle asuda.

■ Viljandimaa Vastemõisa valla volikogu valib tagasi vene koolideinspektor Lafini lahti lastud Järevere kooliõpetaja A. Kriegeri, et näidata, kes on vallas peremees.

18. august

Müügile tuleb „igale koolilapsele ja ajalehe lugejale” tarvilik „Wäike kodumaa kaart: Eesti-, Liivi- ja Kuuramaa” (1/4 suurest kodumaa seinakaardist) neljas värvis, paksul paberil 20 kop, riidel 35 kop.

19. august

■ Ambla Nooresoo Kasvatuse Selts avab „ülem-rahvakooli” 60 lapsega ning mees- ja naisõpetajaga.

■ Pärnu Eesti Kooliselts korraldab seltsi kooli heaks rannasalongis näitusmüügi. Muusika hakatus kell 2 p.l., lõpp kell 2 öösel. Pääsetähtede peale jaotatakse teemasin, hõbedast taskukell, äratuskell, tulemasin, triikmasin, suurrätik jm.

20. august

■ Saksakeelsetes Tallinna Doomkoolis ja Võnnu Birkenruhe Maagümnaasiumis hakatakse eesti keelt õpetama. Doomkoolis on see kõigile sunduslik, õpetajaks pastor R. Hurt. Birkenruhes õpetab linnakooli õpetaja J. Töötsi eesti keelt neile, kes on Eestimaalt või Põhja-Liivimaalt pärit.

■ Õppetöö algab Peterburi Eesti Kooliseltsi koolides: I koolis Narva värava taga, II koolis Peterburi poolel, III koolis Kolomenskaja uulitsal, IV koolis Smolenski külas ja uues, V koolis Vassili saarel, kus õpetus poiss- ja tütarlastele vene, eesti ja saksa keeles.

22. august

Tallinnas õnnistatakse proua E. Lenderi Tütarlastegümnaasium. Kuberner Korostovets peab sel puhul kõne, milles avaldab rõõmu kooli avamise puhul ja soovib temale edenemist.

27. august

Tartu Tütarlaste Gümnaasiumi õpetaja Kristjan Raud alustab Tiigi uulitsa studios joonistuse ja maalimise eraõpetust.

28. august

Riias algab õpperingkonna keskkoolidirektorite kongress, kus arutluse all kasvatusküsimused koolides.

31. august

■ Narva Kooliselts, kellele koolivalitsus pole andnud luba minna üle eestikeelsele koolile, otsib ruume Joaorus. Ka seal kooliruumi mitte leides taastab selts Narvas venekeelse kooli.

■ Tartus paiknev Krasnojarski polgu muusikajaoskond kutsub 14-aastasi ausast perekonnast poisikesi, kel on lusti muusikat õppida ja kes siis väeteenistuse aja polgus tahaksid teenida, polgu juurde tulema.

Järgneb.